

A hirdetések ára:

Négy hasábos petisior

1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilttérben egy sor 10 kr.

Az előfizetés ára
1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . . 4 frt.
" " negyedévre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtőlénél Király-utca.

Néhány szó a gymnaziumi tanulók túlterheléséhez.

Örvendtes jelenség, hogy nevelés- s tanításügyünk, mely társadalmi életünk minden ízébe mélyreható gyökereket bocsát, már vidéki lap hasábjain is van szellőztetve; mert fontossága daczára, ugyszólván, ez az egyedüli tárgy, mely előtt a magyar közönség mindedig szemet hunyt. Kétszeresen jól esett tehát a „Pécs” 1883-iki 4-ik számban napvilágot látott vezércikk címét olvasnom; mert nemcsak hogy a kulturánk s nemzeti létünk alapját képező középiskolai tanításügyet teszi a bonczoló asztalra, hanem ennek is azon részét tüzi ki tárgyalása anyagául, mely már égető, kikerülhetetlen s csakhamar megoldást igénylő kérdéssé vált. S e figyelmet érdemlő kérdés: „A tanulók túlterhelése a középiskolákban.”

Ki e cikket beható figyelemmel végig olvassa, egyes állításai felett akaratlanul is elszomorodik. A cikk t. írója ugyanis első soraiban fölveti a rémes, de való kérdést: „napirenden van a panasz, hogy gyermekeink nem győzik a tanulást.” De itt — és igen helyesen — nem állapodik meg, hanem fűrkézi, mi lehet ennek oka? Vizsgálódásában azon eredményre jut, hogy sem a „Tanterv”-ben kijelölt tudomány-szakok száma, sem a heti órák összege, sem az

egyik tárgyának a „Tanterv”-ben megállapított s az „Utasítások”-ban részletezett anyag-mennyisége nem szüli a középiskolát végző ifjaink túlterhelését. De mivel mindeu okozatnak van oka, a túlterhelésnek is kell okkal bírnia. S a hol kereste ez okot a cikk t. írója, ott meg is találta. Ugyan hol? A közép-iskolai tanárok tanításában.

Sehol sincs kimondva határozottan, hogy: ti tanárok ezt és ezt, így és így tesztitek; hanem csak ilyképen hangzik a vád: „A tanártól függ, mennyit és hogyan tanítson, hogy tanítványai ne csak üres szókat magoljanak, hanem valóban tanuljanak. A tanároknak kell és lehet ugy intézkedniök, hogy tanítványaik, ha a tanterv egyben-másban nagyobb, vagy nehezebb anyagot tűz is ki feladatul, a tanultakat mégis megemésztssék. Az anyag mennyisége, az egyes tudományos kérdések alakja tekintetében, a tanárok tapintatosságának s az egész tanári kar paedagogiai eljárásának kell a helyes arányt eltalálnia. A tanártól függ, hogy tanítványai tehetségéhez képest válogassa meg a kézi-könyvből a megfelelő mennyiséget. Ha a tanár az iskolában valóban tanít, azaz sem „előadást” nem tart, sem saját tárgyát az egyedüli és pedig „legfőbb” tudománynak nem tartja: ha

nem azt tekinti czélnak, hogy megmutassa tanítványainak, hogy az ő tudományosságával szemben mily keveset tudnak a tanulók, hogy ő még secundába is rakhatja őket, hanem fokról-fokra haladva, el akarja őket vezetni a tudomány egy kitűzött és nekik való magaslatára: akkor a kézi-könyv csak ismétlésre szolgáló és (itt-ott külön utbaigazitással) a már megtanultakat támogató eszköz lesz. Ha az iskolában az ifju igazi oktatást nyert, tehát tanult, akkor otthon nagyobbára csak ismételnie kell, és ez nem fog túlságos sok időt igénybe venni. A tanári kar intézkedhetik, sőt kötelességévé is van téve, hogy intézkedjék, hogy az egyes tárgyakból kitűzött feladatok helyes arányban legyenek felosztva: hogy se egyből sok ne legyen, se egy napra (lehetőleg) egynél több ne essék.”

Tehát a közép-iskolai tanárok az anyag mennyiségét nem választják meg helyesen. A tanárok egy része „előadást” tart; vagyis a közép-iskola körébe nem vágó s ennek színvonalát meghaladó tudományos magyarázatokkal akar tündökölni a tanítványok szemében. Egy másik rész tárgyat tartja „egyedüli” és „legfőbb” tudománynak, s hiu önteltség által félrevezetve s elkapatva, oly mérvben akarja tudományosságát tanítványai előtt föltüntetni, hogy ezek magok-

A „Pécs” tárczája.

Leány ágon

— Beszély. —

Irta: Orion.

(Folytatás.)

„A vacsora kész,” — mondá jó kedvvel Laci bácsi, új vendégét hűgának bemutatva; — „báró ur, hugocskámmal csak előre, én pedig Pogonyi öcsémrel utánok.”

A vacsoráló hely a hátulsó szoba volt s a benne felhalmozott apróságokról a báró sejté, hogy ez egyszersmind Aranka szobája is. Ez egyszer a hófehér terített asztal közepétt foglalt helyet; rajta illatot árasztó virágcsokor; mosolygó tőpörtővel meghintett turósgaluska; művészi ügyességgel összeállított szárnyas pecsenye, vendégmarasztaló üvegek társaságában.

Midőn a pecsenyére került a sor, Laci bácsi meglepve tekintett hűgára, ki ezalatt egy hosszu nyaku, poros, pókháló üveget tett az asztalra.

„Hát ez a rég nem látott valami honnan került ide, Aranka?”

„A pince zugából, Laci bácsi; ki tudja, mióta feküdt ott elfeledve.”

„A hajtörés roncsa ez még, kedveseim; én bizony a sok gond között egészen elfeledtem, hogy létezik. No de félre most a

búval, hadd pattantom ki belőle azt a korhadt dugaszt; te pedig, György öcsém, nyujtsd ide a báró ur poharát, hadd éleszsze fel kedvét ez az arany hegyen termett gyöngyöző nedv!”

Lénárd báró jókedvűen kocizott az öreg ural.

„Most pedig, kis hugom, hogy a jó bor mellől az édes dal se hiányozzék, ülj a zongorához s játszd el szíveditőül az én kedves nótámat. De sokszor ültünk így apáddal együtt, György öcsém, „a három csillagnál” benn a városban, ugy ősi vásár után, mikor Mózes kezünkbe nyomta a ropogó bankó esomót; rá húzattuk az árvalányhajas ezigánnyal — csak ugy sirt bele a hegedű; az ötveneseket addig ragasztgattuk a barna gyerek homlokára, addig rikattuk a vonót, míg a gyapju áratól megszabadult a zsebünk.”

A zongora ezalatt megszólalt s Aranka ajakán megeredt a dal.

Lénárd báró ott hagyta az asztalt, a zongorához lépett s szép arca szokatlan pirban égett.

Laci bácsi egyre töltögette György poharát, kialudt pipáját a szék mellé támogatva, bogos kezeivel ütö a taktust, mialatt szeimeit ez este másodsor futá el a köny. Aranka tisztán, csengőn, mint valami ezüst harang — velé föl a régi jó idők feledésbe merült dalát:

Két szem szilva, duránczai,
Tudnál-e rám kacsintani?

Ha rám tudnál kacsintani,

Jaj de vissza tudnám adni,

Csillagom, galambom! . . .

Lénárd báró oly osztatlan tetszéssel hallgatta Aranka dalát, mint a minőt a zenekedvelő csak művészi tehetséggel szemben érezhet. Hogy azonban figyelme zavarólag ne hasson reá, a közeli asztalról egy könyvet vett kezébe.

„Nini! miféle könyv lehet ez, „a kedveseink albuma.”

S a mint lapozgatni kezd, egyenkint rebbentek ki belőle, apró lapocskákra festve, a híven talált alakok: a tarka Biri, a bubos Panna, a kendermagos Nana, a kurtafarku, a borzas tollu, a koronás bubu, kipiroló taréjjal . . . s a földön csak a magaszem hiányzott, hogy rajta megelevenedjék a tollasok tarka serege. A báró bámúlva csapta össze kezeit s hirtelen felszedve a széthullott lapokat, közelebb lépett az asztalhoz, hogy a szárnyasvilág remekait közelebről megsejmelje.

„De ily sokoldalú tehetséggel ebbe az igénytelen taluba zárkózni, valóban megbocsáthatlan bűn. Hisz kegyed előtt, Aranka kisasszony, nyitva áll a nagy világ” — szölt Lénárd báró a mellé lépő Arankához, elragadtatva.

„A hír és dicsőség világa ugy-e bár?” — szölt Aranka szelid mosolyal — „hídeg világ az, soha sem vágytam utána. Én festek, dalolok magamnak s itt a jó barátok gyönyörködtetésére,” mi közben Györgyre

tól belássák, hiszen tanárunknak csak akarni kellene, s mindnyájan elbuknánk. A középiskolai tanárok másik raja nem tárgyalja anyagát oly világosan, hogy az ifjak ezt már az iskolában megértenék; hanem a tanár hibája folytán keletkezett mulasztást, hosszas időt igénylő munkával otthon kénytelenek pótolni. Végül vannak oly tanárok is, kik a szellemi tápláléknak megfelelő étvágyat fölkelteni elmulasztják, vagy nem is tudják.

Mint a pécsi főgymnázium egyik tanára, arra a feladatra vállalkozom, hogy a czikk t. írója helytelen állításainak megczófolása, az említett czikk olvasása által téves irányba jutott közönség helyes utra visszavezetése s a leplezetlen igazság napfényre hozása végett — sine ira et studio — egyet-mást elmondjak.

A helyzet tisztázása végett előre becsátom, hogy az említett czikk, habár „a tanulók túlterhelése a közép-iskolákban“ czimét viseli, tulajdonképen csak a gymnáziumokról beszél. A cikknek tehát e czimetre kellene viselnie: a tanulók túlterhelése a gymnáziumokban.

Ugy hiszem, ha sikerül bebizonyítanom azt, hogy gymnáziumba járó ifjainkra nézve nagy az előírt óra-szám, melyet naponként s, összefoglalva, hetenkint az iskolában leülni kötelesek; hogy a „Tanterv“ által előírt s az „Utasítások“-ban részletezett a n y a g m e n n y i s é g t ű l t e r h e l ő : akkor a vádak teljesen elvesztik életüket s legföljebb oly alakban maradhatnak fenn, hogy esetleg a gymnáziumi tanárok is részesei lehetnek a túlterhelésnek.

Először is lássuk tehát az óra számot.

A czikk tisztelt írója azon állítást kockáztatja, hogy alsóbb osztálybeli ifjaink naponként 4 órát (rendesen 2 délelőtt, 2 délután) töltenek az iskolában; a legfelsőbb osztálybeliek pedig naponként 5 órán át (ren-

desen 3 délelőtt, 2 délután) vannak az iskolában. Ezen állítás, mondhatom, megdöbbenett; mert határozottan azon föltevésre vezet, hogy, a ki legújabb tanterv alapján megalkult naponkénti óraszámról így beszél, az vagy nincs beavatva a tanításiügy jelen állapotába; vagy, ha igen, akkor állítása ferdtítés. Hiszen még képzelní sem lehet oly gymnáziumot, melyre nézve az állami tanterv kötelező s mégis oly órarendet legyen képes kiállítani, hogy, leszámítva a hetenkint szokásos egy napi szünetet, alsóbb osztályu növendékei naponként csak 4, legfelsőbb osztályu ifjai pedig naponként csak öt órát legyenek kötelesek az iskolában ülni. De beszéljenek a tények.

A pécsi kath. főgymnáziumban a „Tanterv“ által megszabott intézkedések életbe vannak léptetve; s így az óraszám is ennek értelmében van összeállítva. Így tehát közvetve magát a tantervet mutatom be, midőn, a pécsi kath. főgymnázium óra rendje szerint, a heti és napi óraszámot minden egyes osztályra nézve közlöm.

A pécsi kath. főgymnáziumban a hetenkint engedélyezett egy napi szünetet kedden és csütörtökön délután élvezi az ifjuság; s így egy délelőtt sem esik el a héttől. Lássuk tehát hogy — még ennek dacára is — hány órát tölt ifjuságunk a gymnázium falain belül?

Az I-ső és II-ik osztály a hétnek minden egysan napján, az egy szombatot leszámítva, délelőtt 8—11 (szombaton 8—10); délután pedig, a két szünet-napi délutánt természetesen leszámítva, minden nap 2—4 van iskolában. E két osztály heti óráinak száma tehát — külön számítva mind a két osztály óráit — 25, mondd huszonöt.

A III-ik és IV-ik osztályban már borzasztó az óraszám. Minden nap 8—11 és 2—4; sőt egy izben mind a III-ik, mind a IV-ik osztályuak 8—12 ülnek az iskola padjain. Heti óraszám: 27.

Az V-ik és VI-ik osztályban hetenkint

négyszer 8—11, kétszer 8—12; délután pedig mindennap 2—4. Heti óraszám: 28.

A VII-ik és VIII-ik osztályban délelőtt négy izben 8—12, s kétszer 8—11; délután pedig 2—4 szivjak az iskolai levegőt. Heti óraszám: 30.

Megjegyzem, hogy a test-gyakorlás, mű-ének és francia nyelv sehol sincs beszámítva.

Mily rettenetes a különbség!! A t. czikk-író szerint alsóbb osztálybeli ifjaink naponként csak 4 órát töltenek az iskolában; a pécsi kath. főgymnáziumban meg már az első iskolásnak is naponként — az egy szombatot leszámítva — 5 órán át kell az iskolában lennie.

Hát a III-ik osztály nem alsóbb osztály? Oh igen; hiszen már a gymnáziumi anyag-felosztás szerint is ide tartozik. És mégis mit tapasztalunk? Már ezen osztály kénytelen megizelni a délelőtti egymásután következő 4 órát! De meg is van ám ennek szomorú eredménye; mert a IV-ik órára — közvetlen tapasztalás után mondhatom — már annyira ki van fáradva a gyenge gyermeki lélek, hogy az ember hajlandó hinni, talán ki vannak cserélve az ifjak, s nem is azok, kik az első s második órában voltak.

A közép osztályokat nem is említi a czikk; hanem az alsóbb osztályok után rögtön áttér a legfelsőbbekre s azt állítja, hogy ezen osztályok ifjai naponként 5 órát töltenek az iskolában.

Ezen állítás sem való; mert még közép osztályaink sem sorozhatók ide; mint hogy a föntebbiek szerint már a III-ik és IV-ik osztályban is előfordul a délelőtti 4 óra, mi az V-ik és VI-ik osztályban két izben ismétlődik. De hát hogy is áll a dolog a legfelsőbb osztálybeliekkel? Ugy, mint a czikk t. írója állítja? Oh nem, korántsem! Bár csak ugy volna! Naponként — kettőt leszámítva — nem 5, hanem 6 órára vannak szegények kárhoztatva. Érzik is ennek nyo-

s az öreg urra vetett tekintetet. „Kedvesebb nekem itt az élet, a természet kebelén, mint kinn a nagy világban, hideg, részvétlen emberek között.“

„De mégis, ily fiatalon elzárkózni! Lehetetlen, hogy ne volnának órái, midőn a foglalkozás dacára is bizonyos irt nére érezne maga körül. A magány, az elszigeteltség a legemelkedettebb lélekre is nyomást gyakorol s bár mennyire hivatkozunk is a természetre, az mégsem boldogíthat egyedül.“

„Látszik, hogy báró ur csak hideg szemlélőként itél s nem otthonos abban. A természetet meg kell szeretnünk, benne élünk, vele érezünk, hinniünk, biznunk titkos erőiben s legyen meggyőződve, hogy aki így tud lelkesülni érte, az annak a kebelén boldogtalan soha sem lehet.“

„Ej, természet ide, természet oda“ — szólt Laezi bácsi, — „csengjen a pohár, uramócsám, rövid az élet, örök a sir, ez a legfőbb igazság!“

„Laezi bácsit ily jó kedvében már rég láttam, — mondá Aranka, midőn a vendégek, poharaikat kiürítve, kalap után nyultak.

„Hát, ha még többször is ily kedvben akarsz látni, akkor csak kérd meg kedves szomszédainkat, hogy ezental nézzenek el hozzánk minél gyakrabban.“

„Te György, szólítá meg utközben barátját Köhalmi Lénárd, régen ismered te már ezt a Babó Arankát...?“

„Hát hogy ne ismerném, két év óta, a mióta itt laknak.“

„De hogy te róla nekem tegnap este nem szóltál semmit...!“

„Hát nem tudod, mennyire szabadkozta a háztüznézés ellen? Mit használt volna, ha megmondom is, hogy Csáthi Lászlónak egy huga is van?“

„Még pedig milyen huga! Oh én balga, aki a fényes termek zajában, kaczer, hideg szivü szépek között kerestem magamnak életboldogítót! Micsoda azokhoz képest e kedves emelkedett lelkü gyermek...! csupa érzés... csupa kedély! E fiatal lány, aki számuiz lelkéből minden hiúságot, munkásága gyümöleséből tartja fenn elszegényedett nagybátyját, — mily nemtője tudna ez családi tüzhelyének lenni! Édes Gyurikám, ebbe a Csáthi Babó Arankába nem vagy te egy kicsit szerelmes?“

„Oh te bohó fiu! Deres hajjal, agglégény létemre?“

„Igazán nem? No ha te nem vagy bele szerelmes, akkor én még holnap írok az ömegemnek, hogy hagyjon fel a menyasszony keresésél, mert én a jövendőbeli Köhalmi bárónét — már megtaláltam.“

A báró szivén csakugyan erőt vett a pillanat benyomása. Hogy a házasság ellen mennyire fogadkozott, azt rég elfelejtette; Laezi bácsinak mindennapi vendége, Aranka szeméinek pedig tökéletes rajja lett. Az öreg Köhalmi báró örömben uszott, hogy

egyetlen fia s méltó büszkesége végre egy szerető menyet hoz a házhoz.

Egy enyhe szeptemberi estén a két jó barát a pogonyi kert árnyas fái alatt sétálgattak.

„Kedves Györgyöm“, — szólítá meg Lénárd báró barátját, — „ugyan mond, mit tegyek, engem a kétség teljesen felémészt, soha sem hittem volna, hogy egy érzelm annyira erőt vegyen rajtam, s fogva tartsa egész lényemet. Arankát most már hetek óta ismerem s mindennap jobban meggyőződöm, hogy a vonzalom, melyet iránta az első pillanattól éreztem, nem mulékony fellobbanás, hanem erős, változhatlan szeretet; és még sem birom ingatóságomat leküzdeni; Aranka még eddig legkisebb jelet sem adta, hogy irántam hajlammal viseltetik; bármennyire iparkodom is meggyőzni őt, hogy érzelmem tiszta és mély, szándékom komoly és változhatlan — mindig bizonyos aggodalommal tér ki e tárgy elől.“

„De hát miért gyötrőd magadat az eféle kételyekkel, ez nem vezet célhoz; az ily ügy határozott, férfias tellépést követel. Arankának az a bizonyos tartózkodás természetéhez tartozik, a mi téged vissza ne riaszson; egyébiránt hogy az egésznek egy csapással vessünk véget, holnap át megyek Babófalvára s megkérem kezét számodra, először az öreg urtól, aztán Arankától magától.“

Másnap épen vasárnap volt. György

masztó súlyát; mert egyáltalán nincs idejük, hogy az iskolában minden oldalról meghányt-vetett anyagot, otthon teljesen megemészték.

Ezek szerint tehát e cikkeknek az óraszámra vonatkozó részét megczáfoltam.

A rendes tárgyakhoz tartozik még a testgyakorlás. Erre minden osztálynak van hetenkint 2 órája. Igaz ugyan, hogy ez földülés az ifjakra nézve; de hiába, órához vannak kötvé; s előtte is, utána is elvész vagy fél órájuk.

Mindeddig a rendes tárgyakat felőlelő órákról volt szó; de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a gimnázium céljával, az általános műveltséggel igen szép összhangban van korunk azon szokása, hogy a szülők, ha gyermeköknek kedve van, egész készséggel járatták őket francia, ének és zene órákra. Igaz, első a szükséges, s aztán a hasznos; de más-résztől el kell ismernünk, hogy a szülők ily-féle szándékának is meg van a maga jogosultsága; mert — mondják ők — nem tudja az ember minek veszi hasznát. És igazuk van teljesen.

Ha tehát még azt is hozzá veszszük, hogy a tantervnek az általános szokás előtt sem szabad szemet hunyia, hanem a hasznos ismeretek megszerzésére is időt kell engednie: akkor, ugy hiszem, mindenki az igazsággal megegyezőnek találja eljárásom, ha kerekén kijelentem: az óraszám a g y m n á z i u m o k b a n n a g y. Tudom s meg vagyok győződve, hogy Pécs város közönségének azon része, mely a gimnáziumi tanulók napi életét s teendőit közvetlenül megfigyelheti, tények által bebizonyított nézetemben teljesen osztozik.

Az óraszám kapcsán a cikk azon pontjára is megteszem észrevételemet, mely így hangzik: „Ott van még a sok recreatio nap, a nagy vacatió, mind meg anyai ellenszerrei a testi-lelki elsatnyulásnak.”

Az előzmények után ki-kí belátja, hogy az olyan ifju, ki hetenkint csak rendes órát

25-, 27-, 28-, sőt 30-at kénytelen leülni az iskolában, megérdemli a hetenkint járó egy napi szünetet. A szokásos heti szüneten kívül esők pedig nem mások, mint az általánosan ismert ünnep-napok. De arra sem lehet hivatkozni, hogy ifjaink, ha az iskolai év közben félig meddig agyon dolgozzák is magokat, majd pihennek a nagy szünet alatt. Mindennek megvan a maga ideje. Bizony megköszöni a földmives, ha [a jótékony tavaszi esők helyett csak őszszel nyílnak meg az ég csatornái; vagy ha tejeben van a gabona, s rekkenő meleg köszönt be, bizony úgy össze-zsugorítja a szemet, hogy a gazda majdnem átlát rajta. Jöhet később a félig nedves, félig száraz napok egész serege, soha sem lesz azért a megszorult gabna-szemből köpezős, mely ólom súlylyal nehezdednek a mértékre. Így van ez a gyermek életében is. Ha erejét túlterhelő munka által év folytán kimerítjük, bizony nem sokat segít akkor rajta a 60 napos szünet sem.

Ne ámitsuk tehát magunkat; mert ennek csak az ifjuság issza meg a levét.

(Vége következik.)

Országgyűlés.

Január 24-én az Irányi-Istóczy féle „ügy“ a ház színe elé került. Elnök Istóczy tegnapi heveskedéséért rendre utasította, Istóczy Irányival szemben használt sértő kifejezését visszavonta, Irányi viszont kijelentette, hogy tegnapi magatartása tévedésen alapult. Ilyformán tehát az „ügy“, nagy gyermekeknek ez izetlen komédiája, érzékeny családi jelenettel nyert befejezést.

Következett az uszoráról és káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Körösy Sándor előadó elmondja az uszora elleni törvényhozás történetét hazánkban, egész az 1868. 31. t. cikkig, mely a korlátlan kamatszédési szabadságot kimondta, az 1877. 8. t. cikkig, mely a 8%-nál magasabb kamattól a törvény oltalmát megtagadta. E törvény az uszorát nem volt

képes meggátolni, ennél fogva gondoskodni kell, hogy a népek további pusztítása megakadályoztassék. E célból került a ház elé a mostani törvényjavaslat, melynek célja, hogy azt a kamatszabadságot, melyet az 1877. törvény még épségben hagyott, úgy szabályozza, hogy ha valaki másnak szorultságát, könnyelműségét, vagy tapasztalatlanságát felhasználva, öt magas kamatvétellel megkárosítja, az ilyen uszorás bűnvádi uton megfenyítettessék. Korcsmai tartozás fejében a bíró 4 forinton felüli összeget meg ne ítélhessen, s míg e tartozás ki nem elégítettett, újabb hitelezés ne engedtetessék. A váltóképeség megszorítását a törvényjavaslat mellőzi, de ha a ház szükségesnek találja, elhatározhatja a váltótörvény revízióját, pl. kimondhatja, hogy váltó 100, vagy 50 ftnál kisebb értékű ne legyen.

Ebből áll a törvényjavaslat lényege. A ház e törvényjavaslatból pártkérdést nem csinált, egy hang nem emelkedett a javaslat mellőzésére, mindenki érezte, hogy az uszora pusztítása ellen mulhatatlan kell tenni valamit, a vita tehát csak a körül forgott, hogy a törvényjavaslat netáni hiányai pótoltsanak, a közösen átértelt javítás általa minél tökéletesebben elérjék. Kormánypárti, ellenzéki tarka vegyületben, de ugyan egy fő irányban szállt sikra, s négy nap iülésben 27 képviselő emelt szót. A felszólalásokat tér szüke miatt egyenkint meg se említhetjük, s csak a főbb irányzatokat fogjuk ezuttal kiemelni. A vitának sarkalatos pontjai voltak:

Alkalmass-e a törvényjavaslat az uszorát megakadályozni? Erre nézve aggodalmakat fejtettek ki Almásy Sándor, ki az uszora okát a társadalom hibáiban keresi, az orvoslást is a társadalomtól várja, de messze kimagasodott Gr. Károlyi Sándor fejtegetése, ki az uszorát nem direct törvény által kívánja megtámadtatni, mind inkább közvetett uton annak okait felkeresni, gyógyítani, amidőn aztán az uszora külön törvény nélkül, önmagától is megszűnik.

Az uszorának oka, szerinte, a rossz hitelviszonyokban fészkel, a mi különösen a távolabb eső vidéken érezhető. Ha hitelünk van, az uszorának meg kell szűnnie. E célból át kell alakítanunk egész eddigi hitelpolitikánkat. A vidéki pénzügyeket

az ünnepélyes utat még a reggeli órákban megtette, hogy barátja a krízisen minél hamarabb átessen. A mint a faluba belovagolt, templomba harangoztak, az ünnepiesen öltözött nép zsoldárkönyvvél sietett mindenünnen a szentegyházba.

„Jó, hogy nincs itt Lénárd“, — gondola magában György, „a szerelmesek a haragszót rossz jelnek tekintik.“

A kis fehérháznak minden zugát ünnepi esend tölté el. György leugorva lováról, egyenesen az öreg ur szobájának tartott. Mint rendesen, a sárga kabátban, a török sipkával, ott ült az ősi székben.

„Hozott Isten, György öcsém! Mi hoz ide ebben a szokatlan órában, talán csak nem valami baj?“

„Dehogy urambátyám, sőt ellenkezőleg, örömtől hozok; de hogy rövid legyek, komoly küldetésemre térek át; tisztelt urambátyámtól ezennel egész ünnepélyesen kérem meg kedves barátom Kóhalmi Lénárd számára, atyja, az öreg báró beleegyezésével, Aranka huga kezét.“

„Kedves György öcsém“, — viszonzá az öreg ur, karos székét ide-oda segítve, „én a bárót nagyon becsülöm, kétszeresen pedig, hogy választásánál atyja jóváhagyásával járt el. Csáthi Babó Aranka, igaz, most csak egy szegény nemes leánya; örökéből semmit sem menthettem meg számára, — de az ősi név mocsoktalan, tisztán áll — s így emelt fővel foglalhat helyet a Kóhalmi bárónék sorában! Nekem a válás, az

igaz, nagyon fájna, de boldogságáért mindenre kész vagyok; szólj vele magad, tudod, hogy az ilyen kényes ügyben se tanács, se rábeszélés nincs jó következménnyel. Ha szereti a bárót, legyenek boldogok, én apai áldásomat adom rájuk.“

„Ezt a szívélyes választ nemcsak barátom, de a magam nevében is köszönöm, most pedig engedelmelemmel felkeresem Arankát.“

A szemközti szoba ajtó épen nyitva állt, a piros sávolyos abrosz, a pirítottkenyeres kosár még az asztalon volt. A nyitott ablakon keresztül melegen ömlött be az őszi napugár a kedvesen hangzott be a galambok turbékolása. Aranka, fején egy kis csipke kendővel, ott állt a szoba közepén, kezében egy kis dobozt tartva, mely a lombfürtzetnek valódi remeke volt. György benne azonnal saját munkájára ismert, melyet egy névnapi ajándéku készíte Arankának.

„A jövőről gondolkoztam, virágmagot gyűjtöttem a kertben“ — szólta Aranka, a mint a belépőre vetette szeméit.

„Ennyi munkagond közt még ezzel is vesződni; mikor nálam évről-évre halomra gyűl, akár az egész falu virágos kertjét bevethetnék vele. — Azonban ma nem akarok vitatkozni, mert én igen komoly küldetésben járok; azért is engedje meg, hogy barátom Kóhalmi Lénárd számára ezennel egész alázattal megkérhessem kezét; Kóhalmi Lénárd egyike az ország leggazdagabb főurainak, tetőtől-talpig becsületes

ember, bir mind azon előnyökkel és tulajdonokkal, melyeket egy emelkedett lelki nőnek a férfiban becsülnie kell; s hogy egyébiránt a legfőbb dicsőretet egy szoba foglaljam, kedgy az ő első szerelmel Aranka, — folytatá György a megszólított remegő kezét megfogva, — „Lénárd nem csak egyetlen barátom, hanem bátran elmondhatom, lelkem fele, az ő üdve az én üdvöm, az ő kárhozata az én kárhozatom, — kérem, tegye őt boldoggá.“ Aranka keble hullámozott, arcáról eltűnt a pir — s hirtelen felemelé tengerké szemeit s Györgyre tekintett.

„Én Lénárd bárót annyira tiszteltem, hogy lelkemben azon óra emléke, mikor akaratom ellenére fájdalmat okoztam, kitörölhetlen nyomokat fog hátra hagyni; mindent elkövettem, hogy érezze, miszerint én iránta a mély tiszteletnél egyebet nem érzek; tudom, hogy oldalán csak nyugodt gondolatlan jövendő várna rám. . . . de én elutasítom, mert én őt nem szeretem . . .!“

„De ilyen szerencsét vissza utasítani“ — dörmögé Laczi bácsi, a mint a kérő az ablak alatt ellovagolt; „balga gyermek, te nem tudod még, mi az élet? Hiába, az aszszony asszony, nem számít, nem gondolkodik, ködképek után kapkod, légvárat épít! Most ő egy kész bároságot dob el magától, mely után egy fél ország futna, csak azért, hogy egy oly álomban ringassa magát, melynek nincsen valósága.“

„Kedves Laczi bácsi, ne haragudjék rám!“

nagy része kártyavár, mert elég tartalékalapjuk nincs, és mert váltó- és jelzálog tárczáik között nincs helyes arány. Ezeket orvosolni kell, de azonkívül új intézményeket is létrehozni. Ilyenek volnának a hitel szövetségeket, melyek az ország leg-távolabb vidékeit is behálóznák, továbbá a postai takarékpénztárak.

Ilyen hitelpolitikához azonban pénz és intelligencia kell. Pénzt az állam maga adjon, ha másképp elő nem kerülne; intelligencia Lassankint majd fejlődik.

A vita második sarkalatos pontja: mondjon-e ki a törvény kamat-maximumot, melyen felül az uszora büntetettik vagy nem? A kamat-maximum kimondása mellett vannak Komjáthy Béla, Orbán Balázs, Széll György, Németh Bertalan, Polonyi Géza. Szerintük kivihetetlen, sőt veszélyes ingadozásra vivő dolog: a bíró belátására bízni azt, hol kezdődik a büntetendő, uszora? A javaslat egyik hiánya az, hogy erről nem intézkedik, definíciója ingatag és túlzottan elméleti, tudományos. Tesz ugyan jót, de csak félrendszerűen vezet, 6%-ot lehetne maximum gyanánt felállítani.

Ez ellen Darányi Ignác, Károlyi Sándor gr., Hodóssy Imre, Pauler Tivadar, Pulszky Agost megyeyőző érvekké mutatják ki, hogy éppen ez egyik vívmánya a tudományos haladásnak, hogy az uszora törvény a maximumot ne mondja ki. Nem minden magas kamat uszora, sőt a kamat magassága mellett is lehet a kölcsön nemcsak üdvös, de valóságos jótétemény, midőn t. i. a kölcsönvevő a magas kamatu kölcsönt úgy ruhazza be, hogy az a magas kamat dacára is nyereséges. Ilyen esetekben a maximum meghatározása által igazságtalanul büntetnénk. A kamat magassága nemcsak általán véve ingadozó, hanem még egyéni körülmények miatt is esetről esetre változhatik és így helyesen csak esetről esetre dönheti el a bíró: van-e az elbete vitt ügyben uszora, vagy nincs? A maximum se büntetőjogi, se közgazdasági szempontból nem állja meg a bírálót, mert jogi és gazdasági képtelenségekre vezet.

Gr. Apponyi Albert közeputat tart és a két felfogást összekötni akarja. Megkülönbözteti a rendes uszort a qualificált uszortól s mindkettőt együtt óhajtja látni a büntetendő cselekmények közt. Rendes uszora volna a maximum túllépése, mely qualificáltá válnék azáltal, ha valaki másnak hátrányos helyzetét gonoszul kizsákmányolja. A

szólt Aranka, gyengedén csirógatva meg az öreg ur durcás arcát, — „én nem épen az elérhetlen álomok kergetem, midőn itt akarok maradni oldalánál. Ehez a kis házhoz engem annyi szép emlék csatol, itt tanultam érezni, munkálkodni, remélni, — idegen világba áttűltetve csak tengéé lenne életem.“

„Oh, te, te, te!“ — mondá Laci bácsi, Arankát magához ölelve, — „hát tán azt hiszed, hogy a válás neked fájtna jobban mint nekem! Hiszen most, míg még az öreg barát keblén kiserhatod magadat, jól van minden; de ha majd én nem leszek, én pedig nem sokára nem leszek, ki fog téged megvédeni a nagyvilágban...?“

„Kedves jó bácsikám, higyjük, hogy ez a szomorú idő még messze van; de még akkor is — mit Isten távol tartson — egy lány, kibem jellem és akarat van, kit a világ el nem vakít, ne féljen, soha sincs egyedül, ő saját magának támasza és öre. Engedjen csak ezentúl is itt munkálkodnom szerény otthonunkban s ha csakugyan ábránd és álomkép maradna is, hogy porba höllt cizmerünket én emeljem fel, — férfiasan fogok küzdeni érette!“

(Vége következik).

maximumot különös eredeti módon igyekszik igazolni. Alapigazság az: hogy mindennek ára a kereslet és kínálat egymáshoz való viszonya szerint képződik, s ezen alaptétel regulátora a concurrentia. Ahol nincs szabad verseny, ott monopolium van, mely vagy a kereső, vagy a kínáló felet károsítja.

Vannak állami, vannak természetes monopoliumok, ilyen természetes monopoliuma van pl. egy versenytárs nélküli vasutnak, ilyen van a tőkepénzesnek. Az államnak joga van, minden monopoliumot rendszabályozni, s amint revízió alá veszi a versenytárs nélküli vasut tarifáit, épügy meghatározhatja a pénzkölcsön árát is, azaz a kamatot. Ez azonban fix tételben még se történjék. Vegyük alapul az osztrák magyar bank kamatát, ennél 2%-el magasabbat engedjünk más pénzüzeteknek, 1%-el még magasabbat a magánosoknak.

Pulszky Agoston, Hegedűs Sándor, de főképp Tisza Kálmán teljesen kimutatták az elmélet tarthatatlan voltát. Az, mit Apponyi természetes monopoliumnak nevez, az élet számtalan eseteiben előfordul, ha az állam mindenütt beavatkozik, ez türehtlen socialisticus absolutizmusra vezet, s összes haladásunkat gyökerén metszi. A maximum alapja, a központi bank kölcsöneinek árfolyama, nem alap, mert mint példa mutatja, 25 év alatt százszor is változik, erre tehát rendszert építeni nem lehet. De máskülönbön is, tekintve, hogy az oszt. m. bank az állammal igen szoros viszonyban van, egy állami krízis e bankot, ez meg az összes hozzá lánczolt hitelviszonyainkat szoronyan megrázkódtatná. Az a felfogás pedig, hogy büntetendő nemcsak a jogsértő cselekmény, de még a tendencia is, mely oly természetű, hogy általánosítás esetén a társadalom veszélybe jutna, — beláthatlan consequentiákra vezet, mert akkor még a nötlenséget szigorúabban kellene büntetni, mint az uszort, mert, ha a nötlenség általánossá válik, vége a társadalomnak.

Említésre méltóbb felszólalás ez ügyben nem is történt január 27-én sem. Apáthy István érvelgetése jelentéktelen. Helfy Ignác csak személyeskedett Apponyival, s itt félbeszakadt az uszora törvényjavaslat tárgyalása, hogy ismét a tapolczai kérvény ügye vitéssék elő, de a házból a higgadság szelleme messze költözött. Simonyi Iván két óra hosszat feleselt inkább, mint beszélt, mi Herman Ottót válaszlására birta. Ez ügy tárgyalása is elhalasztatott. Január 27-ike ugyan egy lépéssel se vitte azt előbbre. Január 28-án folytatott s befejeztetett a tapolczai kérvény tárgyalása. Chorin Ferencz, Krisztinkovits Ede, Kiss Albert, Ugron Gábor szólottak a zsidók mellett, míg ellenük Széll György és Verhovay Gyula. Istóczy határozati javaslatának aláírására nem akadván 10 képviselő, zársóra joga nem volt. Végre a ház 4 képviselő ellenében elfogadta a kérvényi bizottság javaslatát, s így Verhovay és Istóczy javaslatai elesnek.

Nyílt kérelem.*)

Köztudomásu ama nagymérvű nyomor, melyet a fékvesztett Duna rohamos áradatával Győr városában s vidékén, — úgy különösen megyénk kebelében fekvő Mohács városában előidézett.

A bős elem többeket éltűktől, számos családot minden vagyonától, édes otthonától megfosztván, a zord időjárás kegyetlen hatalmának vetette oda, — s ha segély

*) Szerkesztőségünkhez is beküldött az egyet egy gyűjtővet, mely — a kezelés könnyebbítése végett — kiadóhivatalunkban van letéve. A „Nyílt kérelem“ meleg szavait magunk részéről is ajánljuk a nemes emberbarátok könyörületébe s a kegyes adományok átvételére kiadóhivatalunk legkészségesebben vállalkozik.

elmarad, ök az éhség, fagy s lelki gyötrelmek áldozataivá válnak, s az előbb virágzó helyeken a pusztaság hosszú időn át izesztően emlékeztetne a szerencsétlenségre s a felebaráti szeretet hiányára!

Amde a mult év őszén az ausztriai tartományokban felmerült események élénken tanusítják, hogy hazánkban a felebaráti szeretet él, folyton áldásosan működik, — s így nem is lehet kétség az iránt, hogy ezen rendkívüli csapás alkalmával nem türekednék mindenki, mélyen sujtott honfiai és ezek családjai életének megmentésére s kétségbe ejtő helyzetüknek lehető enyhi tésére!

Ugyanazért a magyar szent korona országai vörös kereszt együletének baranyamegyei választmánya — alapszabályszerű köteletségéhez képest saját s fiókjai nevében bizalommal fordul a nagy közönséghez, — e város és megye nagylelkű polgárai, polgárnői, testületei, egyleteihez s kérve kér mindenkit, hogy a kibocsátott gyűjtővekre és pedig tetszés szerint a Győr s vidéke, — avagy csak Mohács javára, vagy pedig mind a két város részére, — körülményeikhez képest lehető készpénzbeli, vagy termény és ruhaneműbeli adományait bejegyezni kegyeskedjenek.

A készpénzbeli adományok az aláírási ívtartók kezére, míg a terménybeli s egyéb adományok a nögyeleti helyiségben (kertutca 10. szám) szolgáltatandók át.

Adjon mindenki annyit, mennyit könnyen nélkülözhet s a kétségbe ejtő nyomor enyhítke, sok keserű köny felszarítva s az elemek irtózatos rombolásainak nyomai lassankint elhárítva leendenek.

Kelt Pécsen, 1883. évi január hó 24-én tartott választmányi ülésből.

Az országos vörös kereszt egyet baranyamegyei választmánya nevében:

Aidinger Jánosné, Mendlik Agoston,
társelnök. elnök.

H i r e k .

Dr. Baán József kanonokot szombaton kísérték örök nyugalomra. A temetés, melynek szertartását Száby v. püspök végezte, dacára a nagy hóesésnek, számosan jelentek meg. Képvisele voltak az összes hatóságok s intézetek, a papság, valamint a káptalan teljes számban volt jelen. A ravatalra számos koszorút tettek, a káptalan, rokonság, tisztelők. Miután a tetem a bejárat alatt beszenteltetett s az utolsó ima a székesegyház előtt elmondott, boldogultat a székesegyház sirlójtában helyezték el, Anker kanonok mellé. Béke hamvaira!

Adomány. Lickl János ur, a pécsi takarékpénztár ügyésze, elismerésül azért, hogy a „Pécsi Dalárda“ és „Zeneegylet“ zeneosztályának igazgatósága az egyesület részvételt fejezve ki a ájaldalmas csapás felett, mely Lickl urat, ki a zeneegyletnek egykor igazgatója volt, szeretett leányának elvesztése folytán sujtotta, a temetésre a városi zenekart kirendelék, az egyesületnek 40 frtot adományozott.

A budapest-pécsi vasut már teljesen „kerékvágásban“ halad, a himbálózás, mely tengeri utazásra emlékeztetett, megszűnt s ami ennél sokkal fontosabb, a kitűzött időre pontosan indul és pontosan érkezik egy a végpontokra, mint a közbeeső állomásokra; a szolgálatban a személyzet pontos; így hamar megszűntette az igazgatóság mindazon akadályokat, melyek eleinte a közönségnek oly sok panaszra szolgáltattak okot.

A Duna naponkinti apadásával, — mint a M. és V. írja — Mohács vízborította részéből is fogy a víz, de ott maradt a 15—20 centimeter vastagságu jég, melyet a járdákról már nagy részben letisztogattak, de annál keserveesebb a közlekedés a kosi uton, honnan a jégtáblák elhárítása óriási munkaerőt kívánna. A víztől átázott, megrepedezett házfalakak sok helyen a kemény fagy tartja össze, bizonyítja ezt azon körülmény, hogy a hol fitni kezdtek a víztől megszabadult házakat, a melegség felolvasztván a fagy zárait, egymásután dőltek le a falak, csak a feltámasztott tető áll imitt-amott. Nagy a pusztulás, nagy az inség, de a részvét anyyala se szunnyad s az inségesek hálával fogadják jótéteményeit.

Új építkezés. Már említettük lapunkban, hogy a pécs-baranyai központi takarékpénztár a Zsolnay Vilmostól megvett főtéri házában legközelebb nagy átalakításokat eszközöltet. Az újabb tervek szerint az udvarban egy jökora kiterjedésű 2 emeletes ház fog épülni s az udvar a mostani bazár-utczával köttetik össze. A bejárat ezen új bazár-utczába a Muhr és Kepes K. boltja közti kapun lesz. Az új bazár-utca, a ventilátóra való tekintetből, nem kerül üvegtető alá.

Szövőipar. A földmivelési ipar- és keresk. m. kir. miniszterium helyeselve a pécsi keresk. és iparkamara által a szövőiparnak a vidéken miként leendő fejlesztése tárgyában tett javaslatokat, Rejtő Sándor miniszteri biztost és iparfelügyelőt utasította, hogy a szükséges intézkedések megtétele végett kamara titkárával együtt utazza be az illető vidékeket.

A „Pécsi dalárda” és „Zeneegylet” esélye január 27-én minden részében kitünően sikerült. Csak a műsor megváltozása okozott zavart, a mennyiben a közönség ahhoz tartotta magát, holott az énekarabok közül kettő eltért azoktól, melyek a nyomatott műsoron kitéve voltak. Figyelmeztetjük ez alkalommal az egyesület illető intézőit, hogy olynemű változások előfordulhatnak ugyan bármely hangverseny előtt és bárhol, de a közönség joggal megköveteli, hogy azokról alkalmas uton értesíttessék; tudomásunk szerint ez esetben még arra is lett volna idő, hogy a műsor újból kinyomassék, ezt tehát elmulasztani nem lett volna szabad. — Az énekrészekben a „Pécsi Dalárda” a régi correct gárdának bizonyult megint, a szabatoság és a hanghordozás erőltetés nélküli átmenetei az erőből a lágy-ságba, semmi kívánni valót nem hagytak fenn; az a felfogás, mely szerint a dalárda a „Vineta” utolsó „Salve Regina”-ját egész terjedelmében pianissimo éneklé, meglepő hatáson kivált az énekmond mesteri volta mellett, mely a „Pécsi Dalárda”-nak annyira sajátja. A zenerészekben Forst ur ismét zajos tapsokat aratott szárnykürtjével Souppé „Szeretet a néphez” (nem germanizálása ez a „Liebe zum Volk”-nak?) című darabjában; a többi zenerészeket is teljesen érvényre juttatta a városi zenekar összesség előadás. Nyomban a hangverseny után tánczra ke-rekedett a fáradszomjú ifjuság. Gzönyörögt látni a hölgyek öltözékének egyszerűségét a mai fényűző világban. Feszletlen jókedvvel, szünet nélkül folyt a mulatság éjjeli 2 óráig, s azontul is hirdették a „rövid az élet” nagy igazságát számosan, a pezsgős és nem pezsgős palaczkok esábitó és kábitó tartalma mellett.

Jutalomjáték. Szintársulatunk kedvenc jellem-színésének, Sándor Emilnek jövő héten lesz jutalomjátéka. Ez alkalommal színre kerül „A lowoodi árva” kitünő szín-mű. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

A pécsi kath. legényegylet szombaton tartotta meg táncmulatságát a „Scholtz”-féle helyiségben. A mulatság igen látogatott volt, vagy 60 pár tánczolta a négyeseket. Ezek között mutatott be Herczenberger táncmester szerzeménye, az 5 szakaszból álló magyar négyes, mely igen

tetszetős táncz, s ha, mint szerzője óhajtja, Budapestben bemutatnák, tartós életre számíthat. A tánczmestert az ifjak értékes ezüst éteszközzel lepték meg, melyet Va s s ügyesen elmondott beszéd kíséretében nyújtott át. Az egylet igen egészséges alapon áll, 200 pártoló és 130 rendes tagja van s hogy oly szépen halad kitüzött célja, az önművelődés felé, legnagyobb részt az egylet elnökének, Mendlik Agost apátplebánosnak köszönhetik. A táncvizgalm, melyet az egylet dalárdája által előadott énekek és szavalatok élénkítették, reggelig tartott.

B-Sellyéről írják: Megérkeztek körünkbe is Thalia templomának várt papjai. E hó 24-én érkezett ide Szigetvárról Balog Alajos 24 személyből álló: dráma, vígjáték, népszínmű és operette társulatával. Először is Csiky „Czifra nyomorúságát” hozták színre, meglehetősen számu közönség jelenlétében. Jó játékukért említést érdemelnek: Eszter (H a d a i n é) és Csoma diurnista (Balog Árpád.)

A szigetvári „Olvasó-egylet” f. évi február hó 5-én saját helyiségében zártkörű köztestélyt rendez. Belépti-díj személyenkint 50 kr. Kezdeté 8 órakor.

A pécsi boltírség. A keresk. és ipar-társulat felhívást intézett a főtéren és nagyobb forgalmu utczákban levő boltok tulajdonosaihoz, hogy hajlandóe a boltírség fenntartási költségeihez hozzájárulni. A beérkezett ajánlatokból kitűnt, hogy a szükséges összeg nagy szűken folyik be. Ennek folytán a fő. királyi, siklósi, irlgalmas, barátok- és a szigeti országút-utczában, valamint a Széchenyi és kis-téren éjjelenkint esti 10 órától reggeli 6 óráig (nyáron 5 óráig) egy-egy ór alkalmaszattik. A boltírség szolgálati és fegyelmi tekintetben a városi rendőrkapitányságnak van alá rendelve s egy főbiztos gyakorolja felettük a felügyeletet. Itt megemlítjük még azt, hogy sok bolttulajdonos megtagadta az írség fenntartási költsegeihez való esekély hozzájárulást, gondolván, hogy az ór az illető utczát végig járva, akarva nem akarva megörzi a boltját, ha nem is fizet. Biz ez nem tisztességes eljárás: előnyöket élvezni s a fizetést másokra hagyni!

A mohácsi takarékpénztár saját kebelében egy takarékegyletet alakított, mely f. é. január 1-én kezdte meg működését. A takaréketétel hetenkint 20 krban vannak megállapítva s 5% ot kamatoznak, a betevők befizettét tőkék háromnegyede erejéig az intézettől minden jótállás nélkül bármikor kölcsönt vehetnek. Az új intézményt — mint halljuk — már is nagyban felkarolta Mohács közönsége.

A pécsi pincesz betegsegélyző egylet kimutatását vették. A könyvesekéből kitűnik, hogy az egyletnek 19 pártoló, 52 rendes tagja van. Az egylet vagyona 3436 firt 70 krajczár.

Különfélék.

Iszonyu szerencsétlenség a tengeren. Számos kívándorló magyar halálát jelentettük, egy oly iszonyu szerencsétlenség folytán, mely a tengeri balesetek történetében páratlanul áll.

A nyílt tengeren történt rettentő katasztrófát következőleg beszéli el a megmentettek egyike: csütörtökön este alig haladtunk tul az Elba torkolatán, s a tiszta derült időben könnyű nyugati széllel mentünk el Helgoland mellett. Hajónk a „Cimbria” rendes postahajó gyorsaságával haladt, amidőn éjjeli 1/2 órakor nagy kőd támadt. Hansen kapitány elrendelte, hogy a hajó félerővel folytassa utját. A kapitány, valamint az első hadnagy a vezénylő hidon maradtak. 3/2 órakor hangzott el a gőzgép jelző síjja, mire a hajó egészen lassan haladt előre. Körülbelül 2 óra után 5 perczel Borkmannál, az egyik kis szigetnél Noderneytől nyugotra hallottuk meg a szembe jövő gőzhajó síját.

A „Cimbria” e sipolásra rögtön megadta a vészjelt s ellengőzt adott; a kőd azonban rendkívül sürű volt, s hirtelen, mintegy 100—140 lábnyira hajónk jorrától megpillantók egy gőzhajónak zöld lámpáját: e hajó az angol „Sultan” volt. Egy pillanattal későbben irtózatoss recsegés volt hallható: a „Cimbria”-nak az órház mögötti helyén, teljes erővel rohant neki a „Sultan.” Az összeütközés olyan rettenetes volt, hogy a hajószemélyzet rögtön tisztában volt a hajó megmenthetlenségéről. A „Sultan” ropant lyukat vert a „Cimbrián”, melynek vaslemezei a „Sultan” dőfésétől felgöngyölődtek, s a víz ellenállhatlan erővel tódult a hajóba, mialatt „Sultan” csakhamar eltűnt a „Cimbria” mögött a kődben.

A Cimbria az összeütközés következtében csakhamar féloldalra dőlt; 8 ósnakot eresztettek le. Minthogy a hajó mindig jobban oldalt dőlt, a dereglyék közül egy rögtön elsüllyedt, s végleg csak három maradt közülök használhatónak. A hajó tisztjeinek önfeláldozása csodálatraméltó volt, uszóöveket osztottak ki a fedélzeten az utasok között, a padokat a fűdélzetről szerkezéssel iparkodtak elvagdálni, hogy minél több uszófa legyen; — de e készülődések ideje igen szűkre volt szabva, mert 15 perczel az összeütközés után a „Cimbria” teljesen alámerült. A kapitány és az első hadnagy egészen halálukig híven teljesítették kötelességüket. A hajó második hadnagyja megmenekült. Ő, miután a mentésnél megtette kötelességét, elmerülve egy árhoczba kapaszkodott, de látva, hogy több küzdő utas szintén arra kapaszkodik, elbocsátotta azt s egy dereglyébe uszott s azzal együtt Cuxhavenbe szerencsésen megérkezett.

A megszabadultak elbeszélése szerint, a hajó elsüllyedése után borzalomkeltő képtáruit előbök. Jajgatva, örült kétségbeeséssel usztak a hajósok és utasok keresztül kasul. Sikoltozó asszonyok, kiabáló gyermekek, a ligazonnyabb halálfélelem vad, rettenetes képe és — semmi mentő eszköz, mert a három csónakra nem lehetett mindenkit fölvenni. A derek kapitány, valamint az első tiszt halálig hívek maradtak kötelességükhöz. Hansen kapitány az utolsó szempillanatilag a parancsnoki hidon maradt. Az első tisztet látták a vízben uszni, de mert nincs a megmentettek között, mindketten a hullámok közt letek haláluk. Nyolcvenöt magyar veszett el, kikről a hamburgi tudósítások teljes névsort közölnek; többnyire sárosmegeiek, Amerikába akartak kivándorolni.

Gyászrovat. Doré Gusztáv, a hírneves francia rajzoló, mint egy távirat jelenti, elhunyt Párisban. 1832-ben született Straszburban. 1845-ben Párisba ment, a Lycée Charlemagneban tanult és 1848-ban a „Journal pour Rire”-ben feltűnt rajzaival. Majd tollrajzai tetszetek meg a közönségnek. A „Salon”-ban többet állított ki, többi közt az „Inkermani csatát”. Dante „Divina Comodiá”-jához, a bibliához, Rabelaishez készített illusztrációkat; később „Don Quixote”-hez és Lafontaine meséihez is. Később mint szobrász is próbált szerencsét, de kevesebb sikerrel. Doré a legnagyobb rajzoló köze tartozott, kinek halála jelentékeny veszteség hazájára és a művészetre.

A „Mártha” szerzője. Flotow Frigyes báró Darmstadtban meghalt 70 éves korában. Fiatalkori dalművei már elárulták Flotow tehetségét s a „Naufrage de la Méduse” 1839-ben és 1840-ben több mint ötven előadást élt meg; a „Stradella” legelőször Párisban került színre, s bejárta diadalmasan az összes európai színpadokat. Ezután következett a „Mártha vagy a richmond-i vásár”, mely összehasonlithatlan népszerűséget ért el; dallamai népdalokká váltak, s nincs a világon színpad, mely e finom, pikáns dalművet még most is ne tartaná főnn műsorában... De ezzel körülbelül el is érte Flotow dicsőségének tetőpontját, mert ezután művei közül egy sem közelített meg a megelőzőket. A „L'ombre” tetszett

Párisban, de már elterjedni nem tudott. 1826-ban Flotow a schwerini színház intendantjává lön, de 1863-ban kénytelen volt a közelettől visszavonulni, mert előbb hallása tompult meg igen nagy mértékben, majd látását veszté el majdnem tökéletesen. Legtöbb dalokat, románcokat írt, amiket ne-jének ajánlott, — legutolsó műve az irodalom volt, amennyiben emlékiratainak egy részét írta meg párisi tartózkodásáról az ötvenes években.

A tábornok csizmái. Egy öreg tábornokkal, kit egész Páris ismer, a következő tragikomikus eset történt: Három hónapon át csapta a levét egy fiatal özvegy körül a tábornok, de az kezét és vagyonát határozottan visszautasítá. Mint ügyes hadász, azt gondolta ki a vén praktikus, hogy az előrst, a szobaciezust, meghódítja. Ez tisztességesen fizettette meg magát s az ostromló és a várlakó között találkat létesített. A kitűzött órában beállított a tábornok a házba, a hátsó feljárat aljánál leste a jelt. A szobalány integetéseiből kivette, hogy a legnagyobb csendeségre van szükség. Amint egy-kettőt lépett az öreg, recsegett a lépcső. „Ezt az ön csizmái okozzák. Le kell vetnie.” Mind hiába. A tábornok hosszú képpel vitte végbe a műtétet s cipelte szépen a pár csizmát. Marion kezénél fogva vezette fel, egy hosszú folyóson haladtak végig, aztán két előszobán keresztül csigalépcsőhöz érve, ezen leszálltak, míg a szobalány egy szárnyajtó előtt „állj”-t vezényelt. „Helyen vagyunk” — mondá. Háromszor kopogott nagy halkan; az ajtó felnyit és ... a tábornok, csizmáival kezében, husz tagból álló társaságba lépett. A fiatal özvegy ugyanazon este írta alá a házassági szerződést a boulevard des Italiens egyik ismert háztulajdonosával. Egész udvariassággal felhívták a tábornokot, huzza fel csizmáit s írja alá tanukép ő is a házassági szerződést.

Az ügyvédek és az olló. Két ügyvéd, kik a tárgyaláson feleik képviselőjében majd felfalták egymást ügybuzgalmukban, a törvényszéki épület előtt egész szívesleg kezét nyújtottak egymásnak és karontogva távoznak. Az egyik fél látta ezt, s a legközelebbi alkalommal nagy csodálkozását fejezte ki képviselőjének a tapasztaltak felett. A törvény becsületes férfiak mosolyogva válaszolá: „Mi ügyvédek az ollóhoz hasonlítunk; azt hinné az ember, hogy szétvágja egymást a két kar, mikor összecuszkodik, pedig csak az bánja meg, a ki a kettő közé kerül.”

Beküldetett. A „Poster medicz. Presse” írja: A legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentékenyebb húrnatl egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle pastillák e célra kitűnőnek bizonyultak, a mennyiben a köhögési ingert eltávolítják, előidézék a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsarat. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomorbaaj ellen Egger fia gyógyszerkurgyáronak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, melyek emésztés hiány, görvél, halványaság, ismétlődő főfájás vese köbetegségek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész urnaknál: Kunz Nándor, Kovács M. Spőcz és Irgalmas szerkati gyógyszerárban.

Egyletek.

A pécsi ügyvédi kamara közgyűlése.

— 1883. január 28. —

A pécsi ügyvédek tekintélyes számmal jelentek meg; a vidékről egyetlen egy sem. A tárgysorozat egyes pontjai érdekes és figyelmet érdemlő vitát keltek, mindenütt és mindenben az ügyvédi állás kényes volta, bizonytalan helyzete, tekintélyének folytonos esökkenése lön hangzotva, de sehol és semmiben üdvös, életrevaló, egészséges mentő eszme nem mutatkozott. A bajok, hibák és mulasztások constatálva lettek, az is kérdésen kívül állott, hogy a karra a „segíts magadon” elve nehezedik, de hogy miként, mily eszközök által? e kérdésekre igazán

felelni senki se tudott. Örvedetes jelenség volt mégis, hogy a felszólalók mindegyikénél, magában az egész közgyűlésben, az erkölcsi tekintély bizonyos emelkedése jelentkezett — szigorú ítélet mondatott azokra, kik működésük által meggyalázzák az ügyvédi állást, akár közöny és tétlenség által kivonják magukat kötelezettségeik alól, akár pedig a tagsági díjjak rendszeres nem fizetése által egyrészt saját kartársaiknak terhére esnek, másrészt elég szemérmetlenek, az ügyvédi jogokkal élni, midőn törvényes kötelezéseiket folytonosan megszegik. A megjelenetek mindegyike azon biztos tapasztalatot vitte magával, hogy a jelen helyzet tarthatatlan és bizonyára legközelebbre várható, hogy az ügyvédi kar tekintélyének emelése iránti actió megindul.

A közgyűlést Erreth János elnök nyitotta meg. „Örömmel nyitom meg a közgyűlést mondá, mert a szép számmal megjelentek az érdeklődés fokozásáról tesznek tanúságot.” Áttér azután az ügyvédi állás általános és nagyon is ismert bajaira, melynek kuforrásait egyrészt a törvény hioáiban és a külvilágnyokban, másrészt az ügyvédek közönyében és teljes apathijában találja. Felhívja a kartársakat egyetértésre, tevékenységre és összetartó működésre. A beszéd éljenzéssel fogadtatt, mert őszintén feltárta a sebeket és átérezteté a sajnálkozást a tehetetlenség és tétlenség felett.

Az elnöki jelentés felsorolja az egylet beléletére vonatkozó statisztikai adatokat, úgy esetről-esetre azon lépéseket, melyeket a jogszolgáltatás és a kamara érdekében a választmány tenni jónak látott „bár a felszólalásoknak és feliratoknak tényleges eredménye alig volt.” A hivatkozott jelentés egészen a beladminisztráció nagyon is száik keretében mozog, érdekesebb, fontosabb adatokat alig tartalmaz és így annak ezuttali reprodukálása felesleges.

Ezután felolvastott a pénztár és a segélyalap állapotáról szóló jelentés, valamint a számvizsgáló bizottság jelentése. Mindannyi tudomásul vétetett, a hangulat azonban nyomottá lön, mert kitűnt, hogy a kamarának 1400 forint tartozása van és ennek fedezetéül nagyon is kétes, alig néhány százalékában behajtható tagdíj hátralék szolgál és így egyelőre nincs menekvés a deficitől; bírságok hátraléka 1900 forint tesz ki. Felolvastott a f. évi költségvetés előirányzata. A tavalyi összegek ajánlatnak, sőt a hivatalszolgá fizetése 400 frtra emeltetni javasolták. Bolgár Kálmán ügyvéd az előterjesztett költségvetést általánosságban sem fogadta el, hanem hosszabb indoklás után indítványozza, hogy egy 3 tagu bizottság küldessék ki, az általa kifejtett elvek alapján újabb előirányzat kidolgozása végett. A beszéd mindenestre úgy tárgyára nézve, (a kamara működésének meddsége) mint előadásában figyelemre méltó volt és kellő hatást is keltett, de mégis inkább az elnöki jelentésre, mint a költségelőirányzatra vonatkozván, azért vita anyagát többé már nem képezhetette és így úgy szólván tárgyalanná vált. Németh József felszólalása után az elnök reflectál Bolgár beszédére, elismeri, hogy úgy ő, mint a választmány a törvény és ügyrend keretén kívül is igyekezni fog az ügyvédi állás tekintélyének emelése iránti eszközökről gondoskodni, de a költségvetés megtagadását céltalannak találja. Erre egy igen kellemetlen incidens következett. A költségvetéshez hozzászólt még dr. Dämpf Sándor, de beszédének célja, saját kijelentése szerint, az ügyész személyes megtámadása volt, a mit az elnök a gyűlés

általános helyeslése között meg nem engedett, mintán bármely ez először is a panasz utjára való és az költségvetés általánosságához nem is tartozik.

Ezek után a költségvetés általánosságban elfogadtatt; a részleteknél volt ugyan némi vita, az ügyész és pénztárnok díjazása körül, de végre az összes tételek elfogadtattak.

A budapesti ügyvédi körnek az esküdt-székek behozatalára vonatkozó indítványa, úgy a bünvádi eljárásra vonatkozó javaslat, tanulmányozás és jelentéssel végett egy, B. Breg Antal elnöke alatt Bolgár Kálmán, dr. Dämpf Sándor, Grünhuth Ignác, Haksch Emil, Krasznay Miklós és Pleininger Ferenc tagokból álló; a polgári törvénykönyvre vonatkozó javaslat általánosságára pedig Erreth János elnöke alatt Bodó István, Kerese Kálmán, Németh Gyula, Haksch Emil, Pleininger Ferenc, Maléter Rudolf, Koszits Szilárd, Danitz Antal, dr. Dämpf Sándor, Ollé István, Egri József, tagokból álló bizottság küldetett ki. A tanácskozmányokra egyébként az összes helybeli ügyvédek meg fognak hivatni; a kidolgozandó jelentés egy rendkívüli közgyűlés elé fog terjesztetni.

A további tárgysorozat pontjai a választmány ajánlata szerint vita nélkül elfogadtattak.

A pécsi kereskedelmi és iparkamarának f. é. január hó 27-én tartott teljes üléséből. — A földm. ipar és keresk. m. kir. miniszterium leirata, melyben Ratkovits Ferencnek a kamara alelnökévé történt megválasztása jóváhagyott, tudomásul vétetett. — Előterjesztett ugyanazon miniszterium leirata a kamara által a Pécsről elhelyezett vasutüzletvezetéség kereskedelmi osztályának, illetve forgalmi főnökségnek Pécssett való meghagyása tárgyában tett felterjesztésre. E leirat szerint az üzletvezetéség Budapestre való áthelyezése közforgalmi szempontból történt s ezen áthelyezést, valamint a pécs-barcsi, mohács-pécsi, és budapest-pécsi vasutak üzletkezelési egyesítését az államkincstár érdekében is annnyival inkább helyeselni kellett, minthogy a közös üzletigazgatóság szervezése folytán az állambiztosítást élvező pécs-barcsi vasut javára a kezelési költségeknél 10,000 frt. évi megtakarítás lett szerződésileg biztosítva. — A kamarának mult évi zárszámadása szerint a kamara összes bevételei 7488 frtot, a kiadások pedig az előirányzott 4660 frttal szemben 4294 frtot tettek ki. E zárszámadás megvizsgálására Piacsek Gy. Schapring M. és Ullmann K. kamarai tagok küldettek ki. — Weiler N. J. kamarai beltag felhívja a teljes ülés figyelmét azon visszasságra, mely szerint a cs. kir. szab. déli vasutnak az osztrák tartományokban levő vasuti állomásai közül csak Maczeinsdorf, Insbruck, Marburg, Bozen, Bruck és Franzesfctéből frankirozhatók az áruküldemények directe Pécsig. E körülmény az e vidéki kereskedelemre felette nyomasztólag hat, mert például a pécsi borszállítási kötések rendszeren úgy történnek, hogy a vevő köteles a hordót bérmentesen visszaküldeni az eladónak. Amde e kötelezettségnek a legtöbb vevő nem tehet eleget, mert a fentemített állomásokat kivéve, a déli vasutnak minden más állomásáról csak Barsig lehet a szállítmányokat frankirozni. A Barstól Pécsig való szállítási költség tehát az eladón lesz utánvételezve. Figyelembe veendő itt továbbá az is, hogy a Barstól Pécsig való szállítási költség sokkal nagyobb, mint a déli vasuton 5–6-szor akkora távolságra. — A kamara ennek folytán megkeresi majd a pécs-barcsi vasut igazgatóságát annak kieszközléseért, hogy a déli vasutnak valamennyi nagyobb állomásairól, így Salzburg, Laibach, Triest, Cilli, Klagenfurt, Villach, St. Michael,

Unt. Drauburgól stb. Pécsig szóló frankirozással adathassanak fel áruküldemények, nevezetesen üres hordók és zsákok. — Szőlősgyőrök somogy-megyei községnek új helypénzszedési tarifájára nézve azt javasolja a kamara a miniszteriumnak, hogy e tarifa tételei mintegy 30% alábbszállíttassanak. — Azon panasza, mely szerint Pécssett a házalás tiltva van s a házalást mégis úgy üzik, mint az előtt, azt határozta a kamara, hogy a helyi lapokban a házalást tiltó szabályzatot ismeretnifogja s egyuttal felhívja az illető kereskedőket és iperosokat, hogy a tilalom ellen házalókat jelentsék fel a hatóságnak, a mely csakis ily támogatás mellett érvényesítheti kellően a város közönségének a házalás betiltása tárgyában hozott határozatát. — A kamara ez ülésén Kellmfy Károlyt a budapest-pécsi vasut helyettes igazgatóját s a kamara volt elnökét, ugy Dischka Győző pécsi tőreáltanodai igazgatót levelező tagjainul választotta.

Színház és művészet.

Pénteken, e hó 26-án, Faludy Antal vendégfellépteül adatott Feuillet Octav színművé dolgozott regénye: „Egy szegény ifju története.” Faludy ez alkalommal előnyösebb oldalal mutatta be Odiot Maxime, e sorsildözött marquis szerepében. Méltóan sorakozott mellé Gaál Hermin, a büszke Margit, Arányiné, mint Helén személyesítője és a jószívü Vauberger aszszony, Bokorné. Nem így a férfiak, kik kivéve Veresst és Sándort, hanyag játékok és szokásos szerepnemtudásukkal a közönséget vérig boszantották. Egyáltalán nem értjük, hogy Alain jó szerepét hogy lehetett egy fiatal, ügyetlen kardalokra Pesthyre bízni, midőn a társulatban több tehetséges fiatal színész mellöztek.

A „Haramiák” szombati előadásával, leszámítva a kisebb baklövéseket, a közönség meg volt elégedve. Faludy az intrikus Ferencz szerepében kerekedt alakítást mutatott be s különösen tetszett a harmadik felvonás zárjelenetében, midőn kétségbeesés által marczangolva, megrázó monológiát elmondta. Veress igen jó Moór volt, nemkülönben Morvay, ki Károlyt játsza. A „haramiák” jobbak lehetnek volna. Réthelyez az intrikus Spiegelberg nem illett, el is ejtette. Gaál Hermin Amalia kis szerepét teljes érvényre emelte.

Vasárnap Tóth Ede 100 aranyat nyert népszínműve a „Toloncz” adatott telt ház előtt. Az előadásról röviden csak annyit mondhatunk, hogy jól sikerült. Kissné, Váray Mariska, Kiss, Gönczyné, Sándor, de különösen Arányi (Lőrincz) derekasan megállták helyüket. (=)

Irodalom.

A „koszoru” 4. számának tartalma: Ad a (elbeszélés) írta Bodon József, Ószi

verőfény (regény) írta Margitay Dezső, Arany János emlékezete, írta Névy László. Irodalom. — Képzőművészet. — Vegyesek. — Mellékletképen Vértesi Arnoldnak, a magyar olvasóközönség kedvelt elbeszélőjének sikerült arczképét. Ajánljuk e kitünően szerkesztett folyóiratot olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 8 frt. előfizethetni Aigner Lajosnál Budapesten.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek.
Január 25-én.
Vésey Rezső tszéki bíró által.
6668/p.882. Margit János — Krausz Lipót ellen, törlési nyilatkozat kiállításá iránt.

Bogyay Pongrácz tszéki bíró által.
6553/p.882. Kis Varga János — Kis Varga Éva ellen, örökösödés iránt.
8449/p.882. Kohn Józsefné — ifj. Faddi János ellen, termék átadása iránt.

Előadott bünt. ügy.
Január 29-én.
7915/b.882. Bánó Mihály és társai ellen, lopás, bűnpártolás, illetve tulajdon elleni kihágás miatt.

Előadandó bünt. ügyek.
Január 31-én.
7770/b.882. Ifj. Szolga János ellen, felmenő ágbeli rokonon elkövetett testi sértés miatt.

7771/b.882. Pakuzsi József ellen, lopás miatt.
7889/b.882. Nagy Ferencz és Dobos Mihály ellen, sikkasztás, illetve hamis okirat készítés miatt.

Február 3-án.
7914/b.882. Henger Mátyás ellen, gyilkosság miatt.

Piacz.

Pécs, január 30-án.
A mult heti erős havazás dacára véteink már néhány nap mulva takaró nélkül leendnek, mert az idő föleged.
A gabonaüzlet határozott szilárd jelleggel bír, sőt az árak ismét csekély emelkedésben részesültek. A kínálat fokozódott ugyan, de másrészt a vételkedv fentartja az egyensúlyt és ma ép ugy, mint az évad elején, kevés a szállítókezi a vasutaknál, oly nagy a szállítás.
A szombati piac mindennemű gabnával jól volt ellátva és főleg buza jó áron vasároltatott; ellett pedig
buza frt 8.75 és frt 9.25 közt
rozs „ 6.60 „ „ 6.70 „
kétzeres „ 6.80 „ „ 7. „
árpa „ 6. „ „ 6.80 „
zab „ 5.90 „ „ 6.10 „
szemes tengeri „ 5.70 „ „ 5.80 „
Határüzleti zárlatárak:
Budapestben: szokványbuza tavaszra frt 9.68 és frt 9.70
 „ „ „ „ „ 6.60 „ 6.63
 „ „ „ „ „ 6.18 „ 6.20
 „ „ „ „ „ 10.12 „ 10.15
Bécsben: „ „ „ „ „ 9.97 „ 7.—
 „ „ „ „ „ 6.60 „ 6.61

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Hivatalos árfolyamok a budapesti árués érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. januárius 26-án.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	118 55
2 Magyar aranyjárdék 4%	85 90
3 Magyar papírajárdék 5%	85 15
4 Magyar vasuti kölcsön.	135 20
5 Magyar földterhementesítési kötvény.	97 75
6 Temes-bánati „ „	97 50
7 Erdélyi „ „	97 25
8 Magyar szőlődzsma váltásági „	97 50
9 Magy. nyeremény sorsjegykölcsön	113 75
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109 50
11 Osztrák járadék papírban	77 70
12 „ „ ezüstben	78 „
13 „ „ aranyban	95 95
14 Osztrák-magyar bankrészvény.	833 „
15 Magyar hitelbank részvény.	277 „
16 Osztrák hitelintézet	282 40
17 Cs. és kir. arany	5 63
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 51
19 Német birodalmi marka	58 60

Laptulajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.
Mind azoknak, kik boldogult és felejtetlen leányunknak f. hó 26-án történt eltemetésénél megjelenni kegyeskedtek, hálattal elismerésünket ezzel kifejezzük.
Pécssett, 1883. január 27-én.
Liki János és neje.

Kepes Kálmán

Pécssett,
Széchenyi-tér, Zsolnay-féle házban, ajánlja díszan ellátott, raktárát, melyben nagy választékban kaphatók mindenféle posztó-, selyem és gyapot-ruhakelmék Longschawl-ok és kendők; továbbá Rumburgi, Hollandi- és Creász ezérna-vásznak, asztalneműk, canafász és ágyszerítők, valamint minden idenyre mindennemű kész női-köpenyek, bundák és otthonkák, (Jaquet.)
a legjutányosabb áron.
Kaphatók mindenféle pokrócz és futószőnyegek is.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelnek külön lakcziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges póstabélyeg beküldetik.

Szántóföld mintegy 8 hold a pécsi határban, a szigeti országot alatt, a barsi vasut mentén, jutányos áron eladó. Bővebb értesítést a kiadó ad.

Csurgói hegyben egy jó karban levő 1000 □ öles szőlő előnyös feltételek mellett eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.
Waffenbruder! Mit mivelsz, adj hangot magad felől. Waffenbruderné buzduljon a most folyó történeten. Nemének egyik disze munkálta azt. Üdvözöl hü Waffenbrudered.
Siklós határában egy hold szántóföld (első osztályu) kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb tudósítást ad a kiadóhivatal.

Egy ház jó karban levő szőlővel a havi boldogasszony-hegy oldalán, jutányosan megszerezhető.

Kerestek 3 gyermek mellé egy magyar nevelőnő, ki a gyermekkereti tanfolyamot végezte. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A vaspálya-utczában fekvő 18.számú ház és kert, ugy az Anna utczában fekvő 7 számú emeletes ház, egy nagy pinzével szabad kézből eladó.

Árverési feltételek.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Blachier Caesár pécsi lakos érdekelt félnek Engel Mihály pécsi lakos mint késedelmes vevő az általa megvett az olasz 19. sz. tjkben felvett 6. sz. ház, 1/4 teleknek, legelő és erdő részezek Engel Mihályt mint késedelmes vevőt illető része vagyis fele 632 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett Olasz községében a községi bírói lakban **1883. évi Február hó 5. napjának d. e. 10 órájában** megtartandó nyilvános árverésen, szükség esetében a kikiáltási, mint beesáron alól is eladadni fog. Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok fenti kikiáltási mint beesár 10%-át, vagyis 63 frt 20 kr. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első részt az árverés napján a második részt egy hónap, és a harmadik részt a bánatpénz betudásával két hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint betéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

Vevő köteles az épületeket a birtokba vételkor tüzkár ellen biztosítani. Vevő az árverés jogerőre emelkedésekor a vételi bizonyítvány kinyerése után lép a birtokba, mely időtől a birtok használat s terhei őt illetik és tulajdonjoga a vételár lefizetése után fog javára hivatalból bekebelezetni, a vétel után kincstári illeték vevőt terheli. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne a megvett ingatlan a felek kérelmére az 1881. LX. t. cz. 185. §-a értelmében bánatpénzének elvesztése mellett költsége és veszélyére újabb árverésen eladadni fog. Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órákban a pécsi kir. törvényszéknél mint telekkönyvi hatóság irattárában Olasz községi bírónál bármikor betekinthetőek.

Az elrendelt árverés a fenti tjkben C lapon feljegyzettni, s a árverési hirdetmény a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, valamint kellő közhírrététel végett 1—1 pld. és pedig Olasz község bírájának az árverési feltételeket, valamint Hidas, Hásságy, Kéménd, Gyula, Monyorod, Szederkéúy, Nyomja, Birján község bíróinál ugy a hirdetmény kivonata egy helyi hírlapban egyszeri közzététel végett Dollinger János pécsi lakos ügyvédnek kiadni rendeltetik.

Miről Goócs Gyula ügyvéd molhási lakos, Gerecht Bertalan és neje olasz, Németh József ügyvéd, mint Weiler Jakab ügygondnoka, Rebáli Gusztáv, Berecz Domonkos, Blaschier Caesár, Kovácsics Károly pécsi lakosok, Hoffmann János kéméndi lakos, Schwabach Adolf németbolyi lakos, Engel Mihály pécsi lakos, a pécsi kir. adófelügyelő az árverési feltételek közzétele mellett végzésileg értesítettek,

A pécsi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnak 1882. november hó 10. tartott üléséből.

Kiadta:
Brodzky Béla,
kir. törvényszéki jegyző.

Kitüntettetett Bécs, Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle dijjaltalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kitüntettetett szer **köhögés, rekedtség és elnyájkasodás** ellen, elanyanyira, hogy számos bel- és külföldi szaktudós e nemban a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 kraj czáros eredeti dobozok Magyarországon minden nagyobb gyógyszerertárban kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapastillák mindenféle **gyomorhajok, emésztésihiány, gyomorrhev, beltunyáság, görvény, halványosság, ismétlődő főfájás** ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohnövény czukorkái (lichenis carragen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színeszek, tanítók, különösen mindazok, kik hivataluknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitünö czukrokat használni. Daczára jószáguk könnyen beszerezhető, 1 doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártya-papirzacskókban. Bistos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és czukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók: Kunz Ferd. gyógyszerész urnál, Kovács M. gyógyszerész urnál, Sipőcz István gyógyszerész urnál és az Irgalmasrend gyógyszerertárban. 68

Használt gépek becseréltetnek

Min ismerhető fel,
hogy az áruba bocsátott

Singer varrógép

valódi, az az: oly eredeti gép-e,

mely a
New-Yorki (Amerika) The Singer manufacturing Co.

gyári valamelyikében készült vagy pedig német vagy osztrák utánzás, s többé kevésbé oly sírány készítmény, hogy rossz minőségénél fogva minden áron, többnyire azonban a gyáros igazi nevének elhalgatásával s a Singer név visszaélésével hozatik áruba.

A külföldi auyag kitünö jószágánál valamint az egyes részeknek felismerhetetlen, egyöntetű és gondos összeállításánál fogva, minden szakértő azonnal felismerheti, hogy eredeti Singer vagy utánzott gépet lát-e maga előtt; a nem szakértő vevő pedig, hogy magát a károsodástól megóvja, az eredeti Singer gépeknek következő külsőleg észrevehető jeleit vegye figyelmébe.

I. Minden eredeti Singer varrógép a karján az oldalt látható gyári jeget viseli ezenkívül az 1881-ik év óta eladottakra a gyári-jegy az álvány mindkét oldalára be is öntetett.

II. Minden eredeti Singer varrógép a teljes czéget viseli The Singer Manufacturing Co.

III. Minden eredeti Singer varrógép egy angol szövegű igazolvány [keletkezési okmány] van ellátva. Ezen igazolvány az illető eredeti Singer gépek számát tünteti elő, s Singer Manufacturing Co. elnökének, valamint az észak- és közép-európai vezérigényök: Neidlinger G. urnak aláírását is viseli.

Neidlinger G. Pécssett,

81. Ferenczicz-utcája 6. sz.

Használt gépek becseréltetnek

A téli idényre!

Valódi Jam., Cuba és Brazíliai
RUM

Chinai és Orosz THEA, Francia és Angol

THEASÜTEMÉNY.

Ugy czukrot, kávét, déli gyümölcsöt és Liköröket a legnagyobb mennyiségben ajánl

Cserei Antal,

Pécssett, Lyceum átellenében